

עפ"ת 34758/07/19 - חאלד דגמש נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 34758-07-19 דגמש(עציר) נ' מדינת ישראל
בפני כבוד השופט מאזן דאוד
המערער
נגד
המשיבה
חאלד דגמש (עציר)
מדינת ישראל

נוכחים:

ב"כ המערער: עו"ד בריק

ב"כ המשיבה: עו"ד משה אייל

המערער באמצעות שב"ס

פסק דין

1. לפניי ערעור על חומרת העונש שגזר בית משפט השלום לתעבורה עכו (כבוד השופטת אסתר טפטה-גריידי) בתיק פל"א 4794-02-19 מיום 4.7.19.

ההליך בבית משפט קמא;

2. כנגד המערער הוגש אישום המייחס לו עבירות של נהיגה בזמן פסילה - עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "**הפקודה**"); נהיגה ללא רישיון נהיגה בניגוד לסעיף 10(א) לפקודה; ונהיגה ללא ביטוח - עבירה לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי.
3. על פי הנטען בכתב האישום, ביום 11.2.19, סמוך שעה 12:15, נהג המערער ברכב פרט מ.ר. 7481011, ברח' בן עמי בעכו, ללא מתן זכות קדימה להולך רגל. שוטר שהיה במקום הבחין בנעשה וכרז למערער לעצור, המערער הביט לעבר השוטר והמשיך בנסיעתו, כשהשוטר נוסע אחריו והמערער מגביר מהירות רכבו ומנסה לחמוק ממנו כשהשוטר בעקבותיו. המערער הגיע עם רכבו לרח' דוד נוי שם נחסם, והמערער החל בבריחה רגלית והשוטר אחריו עד שנתפס. המערער נהג באותה עת כשמעולם לא הוציא רישיון נהיגה וללא תעודת ביטוח תקפה והיה פסול מלנהוג במספר תיקים כמפורט בכתב האישום.

4. המערער הודה בעובדות כתב האישום ובקש לצרף תיק נוסף שמספרו 10453-11-14 (להלן "התיק הנוסף"). גם במסגרת התיק הנוסף הוגש כתב אישום כנגד המערער שמייחס לו עבירות של נהיגה בזמן פסילה - עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה"); נהיגה ללא רישיון נהיגה בניגוד לסעיף 10(א) לפקודה; ונהיגה ללא ביטוח - עבירה לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי.

בית משפט קמא הרשיע את המערער, על פי הודאתו, בשני התיקים בעבירות הבאות: בעבירה של נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודה, ובעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה לפי סעיף 10(א) לפקודה, ונהיגה ללא תעודת ביטוח בת-תוקף, לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

5. בית משפט השלום לתעבורה עמד בגזר דינו על הפגיעה שגרם המערער במעשיו בערכים המוגנים שביסוד העבירות, הקשורים בין היתר בשלום הציבור וביטחון משתמשי הדרך. משנבחנה מדיניות הענישה הנוהגת בגין ביצוע העבירות בהן המבקש הורשע, נקבע כי מתחם העונש ההולם את מעשיו בגין עבירות של נהיגה בפסילה, ללא רישיון נהיגה תקף, במקרים בהם מדובר בנאשם רצידיביסטי, כשעומד ותלוי נגד הנאשם מאסר מותנה, מאסר בפועל הנע בין 7 חודשי מאסר ל-20 חודשי מאסר, וכן עונש מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה לתקופה ממושכת, קנס והתחייבות כספית שלא לחזור על ביצוע עבירות אלה.

6. בגזירת עונשו של המבקש בתוך מתחם זה, שקל בית המשפט לחומרא את עברו התעבורתי המכביד והחריג (הכולל 11 עבירות תעבורה ובהן חמש מתוכן הורשע בעבירה זהה של נהיגה בזמן פסילה ולחובתו הרשעות חוזרות ונשנות בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה); עובדת ביצוע העבירות בעוד עונש מאסר מותנה תלוי ועומד נגדו.

בית משפט קמא ציין שמדובר במקרה חמור, בפרט כאשר כתב האישום כולל שני כתבי אישום שאוחדו בעבירות של נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא רישיון נהיגה כאשר באחד משני כתבי האישום, המערער אף נמלט מהשוטר עד שנתפס, לאחר שנצפה שלא נתן זכות קדימה להולך רגל.

7. בית משפט קמא הדגיש, כעולה מעברו התעבורתי המכביד, שעסקין במערער רצידיביסטי, שעברו התעבורתי חריג ומכביד ביותר, החוזר ומפר את צווי בית המשפט ומסכן את הציבור. לנוכח האמור, גזר בית משפט קמא על המערער את העונשים הבאים: 20 חודשי מאסר בפועל, ובתוך כך הפעיל עונש מאסר מותנה בן 18 חודשים שהושת על המבקש בתיק בתיק אחר, באופן חופף; 12 חודשי מאסר על תנאי וזאת למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יעבור בתקופה הנ"ל עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה או של נהיגה בזמן פסילה; פסילת הנאשם לצמיתות, וזאת בהתאם להוראת סעיף 40(א)(2) וקנס בסך

1,500 ₪.

8. במסגרת הערעור מלין המערער על חומרת העונש שהושת עליו, בפרט כאשר מדגיש המערער כי בית משפט קמא שהיה עליו להפעיל, בנסיבות תיק זה את המאסר המותנה חב ההפעלה באופן חופף במלואו, הינו; היה על בית המשפט להסתפק בנסיבות העניין בהפעלת עונש המאסר ולא הייתה כל הצדקה להוסיף עונש מאסר במצטבר.

9. עיקר הטענות, שבפי המערער הופנו כלפי השתת עונש הפסילה לצמיתות, גזירה שלא מאפשרת למערער בעתיד לשקם את עצמו ולשאוף לקבלת רישיון נהיגה כדת וכדין. לא קמה חובה על פי חוק לפסול את המערער לצמיתות שכן לא התקיימו תנאי הסף הקבועים בהוראת סעיף 40א(ב)(3) לפקודת התעבורה, מה עוד שמדובר בהוראה שאינה מחייבת ולבית המשפט מסור שיקול דעת אם ראוי בנסיבות העניין לנהוג כך. המערער לא הורשע 3 פעמים בתקיפה של 5 פעמים לאחר שרישיונו חודש כדין ומשום כך לא היה מקום להפעיל עונש של פסילה לצמיתות וגם אם הייתה סמכות, היה בית המשפט צריך לשיקול שיקולי שיקום ולהותיר אפשרות עתידית שהמערער יחדש את רישיונו והשתת עונש פסילה של צמיתות, אינו מידתי בנסיבות העניין.

הכרעה;

10. בחנתי את הנתונים שלפניי ושקלתי את עניינו של המערער. הלכה עמנו לפיה ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שהוטל ע"י הערכאה הדיונית, אלא אם כי הערכאה הדיונית נקלעה לטעות מהותית או חרגה בצורה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת.

נפסק לדוגמא בע"פ 7190/15 מדינת ישראל נ' סלוצקי (5.7.16) -

"ככלל, תימנע ערכאת הערעור מלהתערב בעונש שהשיתה הערכאה הדיונית על נאשם, כל עוד לא נפלה טעות בולטת בגזר הדין או חריגה באופן מובהק מרף הענישה הנוהג בנסיבות דומות [...]"

אינני סבור כי המקרה הנוכחי מצדיק התערבות בגזר דינו של בית משפט קמא, בפרט כאשר מדובר בעבירות חמורות המסכנות את ביטחון הציבור ואת המשתמשים בדרך כשהמערער פעם אחר פעם נוהג באופן המשקף התייחסות של ביזוי להוראות החוק וצווי בית משפט, עונשים קודמים לרבות מאסר בפועל מאחורי סורג ובריוח ומאסר על תנאי ממושך לא הרתיעו את המערער מהמשך התנהגותו המזלזלת בצווי בית משפט ובחובתו הבסיסית לקיים את הכלים שהחברה קבעה להבטחת חייהם ושלומו של הציבור.

11. הענישה המקובלת לעבירה של נהיגה בזמן פסילה חייבת לבטא את משקלם של הערכים המוגנים שהופרו ולהעביר מסר תקיף ומרתיע מפני ביצועה. בית משפט קמא קבע מתחם עונש הולם הכולל בתוכו מרכיב של מאסר בפועל ואף לתקופה ממושכת, והמתחם שנקבע הינו הולם את נסיבות ביצוע העבירה (ראו רע"פ 8013/13 **אמיר מסעוד נ' מדינת ישראל**, פסקה 13 מיום 18.12.13; רע"פ 7612/13 **שמעון אמסלם נ' מדינת ישראל**, פסקה 9 מיום 18.3.14; ורע"פ 321/14 **סלמאה נ' מדינת ישראל** מיום 26.1.14).

12. לחובת המערער מאסר חב הפעלה לתקופה של 18 חודשים, עברו התעבורתי מעיד על אורח חייו העברייני ועונשי המאסר בפועל שהושטו בעבר על המערער לא היה בהם די כדי להרתיעו מלשוב ולבצע עבירות דומות, המתחם הענישה שנקבע ע"י בית משפט קמא נטוע עמוק בתוך מתחם הענישה ההולם את העבירות המיוחסות לו, ולא נפלה כל טעות בקביעתו.

13. אני סבור, כי בית משפט קמא הקל עם המערער, הקלה של ממש, עת הפעיל את עונש המאסר המותנה בגין ביצוע העבירה הנוספת (נהיגה בזמן פסילה), בחופף לעונש המאסר שהושט עליו; זאת אף שהכלל הקבוע בסעיף 58 לחוק העונשין מורה כי עונש מאסר המותנה ירוצה במצטבר לעונש המאסר שנגזר בגין העבירה הנוספת בהעדר טעמים מיוחדים: ראו רע"פ 5331/18 **ויזמן נ' מדינת ישראל** [פורסם במאגרים] (18.7.2018)). הפעלת המאסר המותנה במלואו באופן חופף בנסיבות תיק, היא הקלה משמעותית, שבית המשפט הלך כברת דרך לקראת המערער, כשהורה על הפעלת המאסר על תנאי באופן חופף במלואו, אף ללא נימוקים מיוחדים.

14. באשר לפסלה לצמיתות, בית משפט קמא הפעיל את הוראת סעיף 40א(2) הקובעת: "**40א. (א) (1) הורשע אדם על עבירה כאמור בסעיפים 62(3), 64, 64א, 65א(2) או (3) או 67, או על עבירה לפי סעיף 301ג לחוק העונשין, התשל"ז-1977, תוך שימוש ברכב, ובעשר השנים שקדמו למועד ביצוע אותה עבירה כבר הורשע לפחות פעמיים על אחת מהעבירות האמורות, דינו - נוסף על כל עונש אחר - פסילה מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה, לתקופה שלא תפחת מעשר שנים;**

(2) נפסל אדם מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לפי פסקה (1), והוא הורשע על עבירה מהעבירות המנויות בפסקה האמורה שעבר בתקופה שממועד פסילת הרישיון ועד שנתיים לאחר שחודש, דינו - נוסף על כל עונש אחר - פסילה מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לצמיתות."

הסנגור המלומד מפנה להוראת חוק אחרת והיא הוראת סעיף 40א(ב)(3) שבית המשפט לא נהג על פיה. ברור שיש לבחון אך ורק את הוראת החוק שבית משפט קמא הפעיל, ומעיון בהוראות החוק רואים שהתקיימו כל התנאים הקבועים בהוראת סעיף 40א(2), שכן המערער הורשע בהתאם להוראת סעיף 40א(1) ונפסל רישיונו למשך 10 שנים (ראו סעיף 2 לכתב האישום), וחזר והורשע לפחות פעם נוספת בעבירה של נהיגה בזמן בפסילה. מכאן אני דוחה את טענות המערער שבית משפט

קמא לא היה מוסמך להפעיל את עונש הפסילה לצמיתות.

15. המחלוקת שנותרה בין הצדדים האם היה על בית משפט קמא, לסטות מעונש המינימום שעה שסעיף 40א(ג) קובע:

"בית המשפט רשאי -

(1) בנסיבות מיוחדות שיפרש בפסק הדין, להורות על פסילה לתקופות קצרות יותר מהתקופות האמורות בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), ובלבד ששוכנע כי אין בהמשך הנהיגה על ידי הנאשם משום סכנה לציבור;"

בידי ביהמ"ש שיקול דעת לקצר את תקופת הפסילה, וכל זאת בהתקיים 2 תנאים מצטברים:

א. קיום נסיבות מיוחדות שיפורשו בפסה"ד.

ב. ובלבד ששוכנע כי אין בהמשך הנהיגה על ידי הנאשם משום סכנה לציבור.

16. צדק בית משפט קמא כאשר סבר כי מדובר במערער רצידיוויסט החוזר ומפר צווי בית המשפט באופן עקבי ומסכן את הציבור בעצם נהיגתו תוך הפרה בוטה של הוראות החוק והיה מקום לשגר מסר עונשי חד וברור ולהרחיק את המערער לצמיתות כפי שסבר בית משפט קמא. המערער שמעולם לא הוכשר כנהג ולא הוציא רישיון נהיגה, חוזר כל פעם ואוחז בהגה, והמשך נסיעתו, כאשר מדובר בנהג שעצם אחיזתו בהגה, נוכח עברו המכביד, מהווה סכנה לשלום הציבור. אני סבור, שלא נפלה כל טעות בידי בית משפט קמא במסקנה זו שיש צורך לפסול את המערער לצמיתות בהתקיים תנאי הוראת סעיף 40א(א)(2) לפקודה.

17. עברו התעבורתי והפלילי המכבידים של המערער בצירוף נסיבות ביצוע העבירות בשני התיקים, מלמדים כי המערער לא הפנים את המסר, ואין כל אחיזה בנסיבות התיק המלמדת על שינוי חיובי אפשרי וצפוי בהתנהלות המשיב בעתיד, ומסקנת בית משפט קמא שבנסיבות אלה, יש אינטרס ציבורי כי עבריין מועד, כדוגמת המערער, יורחק מהכביש, היא מסקנה מתבקשת וראויה.

לא מצאתי בנסיבותיו של המערער שניתנה לו הזדמנות אחר הזדמנות לתקן את דרכיו, והוא בחר פעם אחר פעם לנהוג כשהוא פסול ולא הוכשר מעולם לנהיגה, רצף הרשעותיו הקודמות וחומרת מעשיו מחייבים, בנסיבות תיק זה, את הטלת העונש הכבד של פסילת המערער לצמיתות מכוח הוראת סעיף 40א(א)(2).

15. אין להקל ראש בחומרת מעשיו של המערער, שעה שהתנהגותו פורעת החוק מוכיחה כי העונשים שהוטלו עליו בעבר, הצופים פני עתיד, לא סיפקו את ההרתעה הנדרשת למניעת הישנות עבירות תעבורה חמורות מצידו. לפיכך, נחה דעתי כי העונש שהושת על הערער מאזן כראוי את כלל השיקולים לקולה ולחומרה, ולא מצאתי בסיס להתערבותו של בית משפט זה.

נוכח כל האמור, דין הערעור של המערער להידחות.

ניתן היום, ח' תשרי תש"פ, 07 אוקטובר 2019, בנוכחות הצדדים.